

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

17 päivänä toukokuuta 2023*

Ennakkoratkaisupyyntö – Kuluttajansuoja – Direktiivi 2011/83/EU – 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohta ja 5 kohta – Peruuttamisoikeus muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyjen sopimusten osalta – Asianomaista elinkeinonharjoittajaa koskevat tiedonantovelvollisuudet – Kyseinen elinkeinonharjoittaja ei ole antanut tietoa kuluttajalle – Peruuttamiseen liittyvät kuluttajan velvollisuudet – Peruuttaminen sopimuksen täyttämisen jälkeen – Seuraukset

Asiassa C-97/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Landgericht Essen (Essenin alueellinen alioikeus, Saksa) on esittänyt 27.12.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 10.2.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

DC

vastaan

HJ,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Safjan sekä tuomarit N. Piçarra (esittelevä tuomari) ja N. Jääskinen,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- DC, edustajanaan M. Höffken, Rechtsanwalt,
- Euroopan komissio, asiamiehinään B.-R. Killmann ja I. Rubene,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta 25.10.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU (EUVL 2011, L 304, s. 64) 14 artiklan 5 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat DC ja HJ ja jossa on kyse sellaisen muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyyn sopimukseen perustuvan palvelun maksamisesta, jonka yritys, joka on luovuttanut kaikki tähän sopimukseen perustuvat oikeutensa DC:lle, on suorittanut HJ:lle.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 2011/83 johdanto-osan 4, 5, 7, 21 ja 57 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
  - ”(4) – – Etäsopimusten ja muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyjen kuluttajasopimusten tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistaminen on välttämätöntä, jotta saataisiin aikaan todelliset kuluttajan sisämarkkinat, joilla vallitsee asianmukainen tasapaino kuluttajansuojan korkean tason ja yritysten kilpailukyvyn välillä – –
  - (5) – – kuluttajille annettavien tietojen ja peruuttamisoikeuden täysi yhdenmukaistaminen etäsopimusten ja muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtävien sopimusten osalta edistää kuluttajansuojan korkeaa tasoa ja parantaa elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisten sisämarkkinoiden toimivuutta.
  - –
  - (7) Joidenkin keskeisten sääntelynäkökohtien täysi yhdenmukaistaminen lisääisi tuntuvasti oikeusvarmuutta sekä kuluttajien että elinkeinonharjoittajien kannalta. – –
  - –
  - (21) Muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehty sopimus olisi määriteltävä sopimukseksi, joka elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan ollessa samanaikaisesti fyysisesti läsnä tehdään muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa, esimerkiksi kuluttajan kotona tai työpaikalla. Toimittaessa muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa kuluttajaan voi kohdistua mahdollista psykologista painetta tai hän voi joutua tilanteeseen, johon hän ei ole osannut varautua, riippumatta siitä, onko hän pyytänyt elinkeinonharjoittajaa käymään luonaan vai ei. – –
  - –

(57) Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin rikkomisesta seuraamukset ja varmistettava, että ne pannaan täytäntöön. Näiden seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.”

4 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Aihe”, säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on myötävaikuttaa sisämarkkinoiden moitteettomaan toimintaan saavuttamalla kuluttajansuojan korkea taso ja lähentämällä kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien välisiä sopimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjä osia.”

5 Mainitun direktiivin 2 artiklan 1, 2, 6 ja 8 alakohtaan sisältyvät seuraavat määritelmät:

”1) ’kuluttajalla’ [tarkoitetaan] luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia sopimuksia tehdessään toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;

2) ’elinkeinoonharjoittajalla’ [tarkoitetaan] luonnollista henkilöä tai joko yksityisessä tai julkisessa omistuksessa olevaa oikeushenkilöä, joka tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia sopimuksia tehdessään toimii tarkoituksessa, joka kuuluu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa, sekä elinkeinonharjoittajan nimissä tai puolesta toimivaa henkilöä;

--

6) ’palvelusopimuksella’ [tarkoitetaan] muuta sopimusta kuin kauppasopimusta, jonka mukaisesti elinkeinonharjoittaja suorittaa tai sitoutuu suorittamaan kuluttajalle palvelun ja kuluttaja maksaa tai sitoutuu maksamaan palvelun hinnan;

--

8) ’muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyllä sopimuksella’ [tarkoitetaan] elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välistä sopimusta,
a) joka tehdään sekä elinkeinonharjoittajan että kuluttajan ollessa samanaikaisesti fyysisesti läsnä paikassa, joka ei ole elinkeinonharjoittajan toimitila;

--”

6 Direktiivin 4 artiklassa, jonka otsikko on ”Yhdenmukaistamisen taso”, säädetään seuraavaa:

”Ellei tässä direktiivissä toisin säädetä, jäsenvaltiot eivät saa kansallisessa lainsäädännössään pitää voimassa tai ottaa käyttöön tässä direktiivissä vahvistetuista säännöksistä poikkeavia säännöksiä eivätkä myöskään tiukempia tai sallivampia säännöksiä kuluttajan suojan erilaisen tason varmistamiseksi.”

- 7 Direktiivin 2011/83 6 artiklan, jonka otsikko on ”Etäsopimukseen ja muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyihin sopimukseen liittyvät tiedonantovaatimukset”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Ennen kuin kuluttaja tulee sidotuksi etäsopimukseen tai muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyyn sopimukseen taikka vastaavaan tarjoukseen, elinkeinonharjoittajan on toimitettava kuluttajalle selvällä ja ymmärrettävällä tavalla seuraavat tiedot:

--

h) jos peruuttamisoikeus on olemassa, kyseisen oikeuden käyttämiseen liittyvät ehdot, määräajat ja menettelyt 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sekä liitteessä I olevassa B osassa vahvistettu malliperuuttamislomake;

--

j) ilmoitus siitä, että jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeutta tehtyään pyynnön [siitä, että palvelujen toimittaminen alkaa peruuttamista koskevan määräajan aikana], kuluttajan on maksettava elinkeinonharjoittajalle kohtuulliset kustannukset 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti;

--”

- 8 Direktiivin 9 artiklan, jonka otsikko on ”Peruuttamisoikeus”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jollei 16 artiklassa säädettyjen poikkeusten soveltamisesta muuta johdu, kuluttajalla on oikeus perusteluja esittämättä ja ilman, että hänelle koituu muita kustannuksia kuin ne, joista säädetään 13 artiklan 2 kohdassa ja 14 artiklassa, peruuttaa etäsopimus tai muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehty sopimus 14 päivän kuluessa.”

- 9 Direktiivin 10 artiklan, jonka otsikko on ”Laiminlyönti tiedottaa peruuttamisoikeudesta”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos elinkeinonharjoittaja ei ole 6 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaisesti antanut kuluttajalle tietoja peruuttamisoikeudesta, peruuttamisen määräaika päättyy 12 kuukauden kuluttua 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun alkuperäisen peruuttamisen määräajan päättymisestä.”

- 10 Direktiivin 14 artiklan, jonka otsikko on ”Peruuttamiseen liittyvät kuluttajan velvoitteet”, 3–5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”3. Jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeutta tehtyään 7 artiklan 3 kohdan -- mukaisen pyynnön, hänen on maksettava elinkeinonharjoittajalle määrä, joka on suhteessa saatuun suoritukseen siihen ajankohtaan asti, jona kuluttaja ilmoittaa elinkeinonharjoittajalle peruuttamisoikeuden käytöstä, kun vertauskohtana on sopimukseen sisältyvät suoritukset kokonaisuudessaan --

4. Kuluttaja ei ole velvollinen maksamaan

a) sellaisten palvelujen suorittamisesta --, jotka on suoritettu kokonaan tai osittain peruuttamisen määräajan aikana, jos

i) elinkeinonharjoittaja ei ole toimittanut tietoja 6 artiklan 1 kohdan h tai j alakohdan mukaisesti; --

--

5. Edellä 13 artiklan 2 kohdassa ja tässä artiklassa säädettyä lukuun ottamatta kuluttajalle ei aiheudu vastuita peruuttamisoikeuden käyttämisestä.”

Saksan oikeus

- 11 Siviililain (Bürgerliches Gesetzbuch, jäljempänä siviililaki), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, 357 §:n, jonka otsikko on ”Muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyjen sopimusten ja etäsopimusten, rahoituspalveluja koskevia sopimuksia lukuun ottamatta, peruuttamisen oikeudelliset seuraukset”, 8 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kun kuluttaja peruuttaa palvelujen tarjoamista – – koskevan sopimuksen, hänen on maksettava elinkeinonharjoittajalle korvaus peruuttamiseen asti suoritetusta palvelusta, jos hän on nimenomaisesti pyytänyt, että elinkeinonharjoittaja aloittaa palvelun suorittamisen ennen peruuttamisen määräajan päättymistä. Ensimmäiseen virkkeeseen perustuva oikeus on olemassa vain, jos elinkeinonharjoittaja on antanut kuluttajalle asianmukaisesti tiedon [siviililain täytäntöönpanosta 21.9.1994 annetun lain (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch; BGBl. 1994 I, s. 2494 ja oikaisu BGBl. 1997 I, s. 1061), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä EGBGB)] 246a §:n – – mukaisesti.”

- 12 EGBGB:n 246a §:n, jonka otsikko on ”Muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyjä sopimuksia ja etäsopimuksia, rahoituspalvelusopimuksia lukuun ottamatta, koskevat tiedonantovelvollisuudet”, 1 momentin, jonka otsikko on ”Tiedonantovelvollisuudet”, 1 kohdan ensimmäisen virkkeen 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos kuluttajalla on – – peruuttamisoikeus, elinkeinonharjoittaja on velvollinen antamaan kuluttajalle seuraavat tiedot:

1. siviililain 355 §:n 1 momentin mukaisen peruuttamisoikeuden käyttämiseen liittyvät ehdot, määräajat ja menettelyt sekä liitteessä 2 vahvistettu malliperuuttamislomake

--

3. ilmoitus siitä, että silloin kun on kyse palvelujen tarjoamista koskevasta sopimuksesta – –, kuluttajan on siviililain 357 §:n 8 momentin nojalla maksettava elinkeinonharjoittajalle kohtuulliset kustannukset kyseisen elinkeinonharjoittajan suorittamasta palvelusta, jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeuttaan sen jälkeen, kun hän on elinkeinonharjoittajan kehotuksesta nimenomaisesti pyytänyt, että elinkeinonharjoittaja aloittaa palvelun suorittamisen ennen peruuttamisen määräajan päättymistä.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 13 HJ teki 6.10.2020 erään yrityksen kanssa suullisesti sopimuksen talonsa sähkölaitteiston kunnostamisesta ilman, että kyseinen yritys olisi ilmoittanut hänelle hänen peruuttamisoikeudestaan siviililain täytäntöönpanosta annetun lain, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa, 246a §:n mukaisesti.
- 14 Kyseisen sopimuksen täytettyään yritys esitti 21.12.2020 HJ:lle siitä laskun, jota tämä ei maksanut.

- 15 Yritys luovutti 15.3.2021 DC:lle kaikki kyseiseen sopimukseen perustuvat oikeutensa.
- 16 HJ:n ilmoitettua 17.3.2021 sopimuksen peruuttamisesta DC nosti Landgericht Essenissä (Essenin alueellinen alioikeus, Saksa) eli ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa kanteen, jossa vaadittiin maksua HJ:lle suoritetusta palvelusta. DC väittää, että luovuttajayrityksellä on siitä huolimatta, että HJ on peruuttanut sopimuksen, oikeus tähän maksuun, vaikka siviililain 357 §:n 8 momentissa tätä varten asetetut edellytykset eivät ole täyttyneet. Tällaisen oikeuden epääminen sen vuoksi, ettei elinkeinonharjoittajalle kuuluvaa tiedonantovelvollisuutta ole noudatettu, olisi direktiivin 2011/83 johdanto-osan 57 perustelukappaleen vastainen ”kohtuuton seuraamus”.
- 17 HJ puolestaan väittää, että koska luovuttajayritys ei ole ilmoittanut hänelle hänen peruuttamisoikeudestaan, DC:llä ei ole mitään oikeutta saada maksua pääasiassa kyseessä olevan sopimuksen täyttämiseksi suoritetusta palvelusta.
- 18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että pääasiassa annettava ratkaisu riippuu direktiivin 2011/83 14 artiklan 5 kohdan tulkinnasta. Se myöntää, että kyseisen direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen siviililain säännösten mukaan kuluttaja ei ole velvollinen maksamaan ennen peruuttamisen määräajan päättymistä suoritetusta palvelusta, jos elinkeinonharjoittaja ei ole ilmoittanut kuluttajalle hänen peruuttamisoikeudestaan.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin, evätäänkö 14 artiklan 5 kohdassa kyseiseltä elinkeinonharjoittajalta oikeus ”korvaukseen” myös tilanteessa, jossa kuluttaja on käyttänyt peruuttamisoikeuttaan vasta sen jälkeen, kun muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehty sopimus on täytetty, ja hänen varallisuutensa on kasvanut vastoin perusteettoman edun kieltoa koskevaa periaatetta, jonka unionin tuomioistuin on tunnustanut unionin oikeuden yleiseksi periaatteeksi.
- 20 Landgericht Essen päätti tässä tilanteessa lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [direktiivin 2011/83] 14 artiklan 5 kohtaa tulkittava siten, että jos tilaaja peruuttaa muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyä urakkasopimusta koskevan tahdonilmaisunsa vasta sen jälkeen, kun elinkeinonharjoittaja on jo suorittanut palvelun (kokonaisuudessaan), elinkeinonharjoittajalla ei ole oikeutta saada korvausta siinä tapauksessa, että vaikka korvauksen saamista koskevat edellytykset eivät peruuttamisen oikeudellisia seurauksia koskevien säännösten mukaan täyty, tilaajan varallisuus on kuitenkin kasvanut eli hän on saanut taloudellista etua elinkeinonharjoittajan suorittamista rakennustöistä?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko direktiivin 2011/83 14 artiklan 5 kohtaa tulkittava siten, että siinä vapautetaan kuluttaja velvollisuudesta maksaa muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyn sopimuksen perusteella suoritettavat palvelut, jos elinkeinonharjoittaja ei ole toimittanut kuluttajalle kyseisen direktiivin 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja tietoja ja jos kuluttaja on käyttänyt peruuttamisoikeuttaan kyseisen sopimuksen täyttämisen jälkeen.

- 22 Aluksi on todettava, että sen jälkeen, kun ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin oli saanut tiedon Euroopan komission kirjallisissa huomautuksissa esitetyistä epäilyistä pääasiassa kyseessä olevan muualla kuin elinkeinon harjoittajan toimitiloissa tehdyn sopimuksen luonteesta, se täsmensi 29.9.2022 päivätyssä kirjeessä, joka saapui unionin tuomioistuimeen 13.10.2022, että kyseinen sopimus on luonnehdittava direktiivin 2011/83 2 artiklan 6 alakohdassa tarkoitetuksi palvelusopimukseksi.
- 23 Tämän täsmennyksen jälkeen on huomautettava, että direktiivin 2011/83 14 artiklan 5 kohdan mukaan kuluttajalle, joka käyttää oikeuttaan peruuttaa direktiivin 2 artiklan 8 alakohdassa, luettuna yhdessä kyseisen 2 artiklan 1 ja 2 alakohdan kanssa, tarkoitettu muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehty sopimus, ei aiheudu tästä vastuuta, direktiivin 13 artiklan 2 kohdassa ja 14 artiklassa säädettyä lukuun ottamatta.
- 24 Näihin viimeksi mainittuihin säännöksiin kuuluu direktiivin 2011/83 14 artiklan 3 kohta, jonka mukaan kuluttajan, joka käyttää peruuttamisoikeuttaan pyydettyään elinkeinonharjoittajaa täyttämään muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyn sopimuksen kyseisen direktiivin 9 artiklassa säädetyn 14 päivän pituisen peruuttamisen määräajan aikana, on maksettava elinkeinonharjoittajalle määrä, joka lasketaan sopimuksen mukaisen kokonaishinnan perusteella ja joka on suhteessa saatuun suoritukseen siihen ajankohtaan asti, jona elinkeinonharjoittajalle on ilmoitettu peruuttamisoikeuden käytöstä, kun vertauskohtana on sopimukseen sisältyvät suoritukset kokonaisuudessaan.
- 25 Tätä direktiivin 2011/83 14 artiklan 3 kohtaa on kuitenkin luettava yhdessä sen 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdan kanssa. Viimeksi mainitusta säännöksestä ilmenee, että jos elinkeinonharjoittaja ei ole toimittanut kuluttajalle ennen kuin kuluttaja tulee sidotuksi muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyyn sopimukseen direktiivin 6 artiklan 1 kohdan h tai j alakohdassa tarkoitettuja tietoja, jotka koskevat yhtäältä peruuttamisoikeuden käyttämiseen liittyviä ehtoja, määräaikoja ja menettelyjä ja toisaalta velvollisuutta maksaa mainitussa 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määrä, kuluttaja ei ole velvollinen maksamaan palveluista, jotka hänelle on suoritettu kokonaan tai osittain peruuttamisen määräajan aikana. Lisäksi kyseisen 6 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamatta jättäminen johtaa direktiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaan alkuperäisen peruuttamisen määräajan pidentämiseen 12 kuukaudella alkuperäisen määräajan päättymisestä lukien.
- 26 Direktiivin 2011/83 14 artiklan 5 kohdassa mainitulla peruuttamisoikeudella pyritään suojaamaan kuluttajaa siinä erityisessä asiayhteydessä, jossa sopimus tehdään muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa ja jossa – kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan 21 perustelukappaleessa muistutetaan – kuluttajaan voi kohdistua mahdollista psykologista painetta tai hän voi joutua tilanteeseen, johon hän ei ole osannut varautua, riippumatta siitä, onko hän pyytänyt asianomaista elinkeinonharjoittajaa käymään luonaan vai ei. Ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot, jotka koskevat peruuttamisoikeutta, ovat siis perustavanlaatuisen tärkeitä kuluttajalle ja mahdollistavat sen, että tämä voi tehdä riittävien tietojen perusteella päätöksen kyseisen sopimuksen tekemisestä tai tekemättä jättämisestä (ks. analogisesti tuomio 23.1.2019, Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, 45 ja 46 kohta).
- 27 Tästä seuraa, että jos elinkeinonharjoittaja ei ennen direktiivin 2011/83 2 artiklan 8 alakohdassa tarkoitettua muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyn sopimuksen tekemistä anna kuluttajalle direktiivin 6 artiklan 1 kohdan h tai j alakohdassa tarkoitettuja tietoja ja jos kuluttaja

käyttää peruuttamisoikeuttaan, kuluttaja vapautuu direktiivin 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdan ja 5 kohdan säännösten, kun niitä luetaan yhdessä, mukaan velvollisuudesta maksaa elinkeinonharjoittajalle peruuttamisen määräajan aikana suoritettun palvelun hinta.

- 28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin sitä, onko kuluttajan näin saama varallisuuden lisäarvo ristiriidassa perusteettoman edun kieltoa koskevan periaatteen kanssa.
- 29 Tältä osin on huomautettava, että direktiivin 2011/83 tavoitteena on sen 1 artiklan mukaan varmistaa kuluttajansuojan korkea taso, sellaisena kuin se vahvistetaan SEUT 169 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 38 artiklassa (ks. vastaavasti tuomio 10.7.2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, 39 kohta).
- 30 Kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi direktiivillä 2011/83 järjestetään – kuten sen johdanto-osan neljännestä, viidennestä ja seitsemännestä perustelukappaleesta ilmenee – kuluttajien ja elinkeinonharjoittajien välillä tehtyihin sopimuksiin liittyvien tiettyjen keskeisten seikkojen täysi yhdenmukaistaminen (tuomio 13.9.2018, Starman, C-332/17, EU:C:2018:721, 27 kohta). Tässä yhteydessä tämän direktiivin 4 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot eivät saa kansallisessa lainsäädännössään pitää voimassa tai ottaa käyttöön direktiivissä vahvistetusta kuluttajansuojan tasosta poikkeavia säännöksiä, jollei direktiivissä toisin säädetä.
- 31 Direktiivin 2011/83 tavoite kuitenkin vaarantuisi, jos kyseisen direktiivin 14 artiklan 5 kohtaa olisi tulkittava siten, että siinä sallitaan direktiivin 9 artiklan 1 kohdan ja 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdan selkeiden säännösten soveltamatta jättäminen, siten, että kuluttajalle voisi sen jälkeen, kun hän on peruuttanut muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyn palvelusopimuksen, aiheutua kustannuksia, joista tässä direktiivissä ei nimenomaisesti säädetä.
- 32 Tämä ratkaisu on johdonmukainen sen kanssa, että direktiivin 2011/83 mukaan muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehtyjen sopimusten peruuttamisoikeutta koskevat, ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot ovat perustavanlaatuisen tärkeitä, kuten tämän tuomion 26 kohdassa on muistutettu. Jos elinkeinonharjoittaja ei ole toimittanut kuluttajalle näitä tietoja, elinkeinonharjoittajan on siis vastattava kustannuksista, joita sille on aiheutunut muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyn palvelusopimuksen täyttämistä kuluttajalla kyseisen direktiivin 9 artiklan 1 kohdan nojalla olevan peruuttamisen määräajan aikana. DC ei siis voi vedota menestyksellä direktiivin johdanto-osan 57 perustelukappaleessa esitettyyn seuraamusten oikeasuhteisuutta koskevaan periaatteeseen välttyäkseen maksamasta tällaisia kustannuksia.
- 33 Lopuksi on huomautettava, että nämä toteamukset eivät vaikuta kansallisessa oikeudessa mahdollisesti säädettyyn DC:n mahdollisuuteen nostaa takautumiskanne sellaista elinkeinonharjoittajaa vastaan, joka on luovuttanut sille kaikki kyseiseen sopimukseen perustuvat oikeutensa tällaisissa olosuhteissa, siltä osin kuin DC:n ei voitaisi katsoa olevan vastuussa siitä, ettei HJ:lle ole ilmoitettu hänen oikeudestaan peruuttaa muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehty sopimus (ks. analogisesti tuomio 17.10.2019, Comida paralela 12, C-579/18, EU:C:2019:875, 44 kohta).
- 34 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2011/83 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdassa ja 5 kohtaa on tulkittava siten, että niissä vapautetaan kuluttaja velvollisuudesta maksaa muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyn sopimuksen perusteella suoritettut palvelut, jos elinkeinonharjoittaja ei ole toimittanut kuluttajalle kyseisen 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja tietoja ja jos kuluttaja on käyttänyt peruuttamisoikeuttaan kyseisen sopimuksen täyttämisen jälkeen.

Oikeudenkäyntikulut

- 35 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta 25.10.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohtaa ja 5 kohtaa

on tulkittava siten, että

niissä vapautetaan kuluttaja velvollisuudesta maksaa muualla kuin elinkeinonharjoittajan toimitiloissa tehdyn sopimuksen perusteella suoritettut palvelut, jos elinkeinonharjoittaja ei ole toimittanut kuluttajalle kyseisen 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja tietoja ja jos kuluttaja on käyttänyt peruuttamisoikeuttaan kyseisen sopimuksen täyttämisen jälkeen.

Allekirjoitukset